

Різдвяне послання
Патріарха Московського і всієї Русі КИРИЛА
архіпастирям, пастирям, дияконам, чернецтву
й усім вірним чадам Руської Православної Церкви

Улюблені у Господі архіпастирі,
всечесні пресвітери й диякони, боголюбиві інокі та інокіні,
дорогі брати і сестри!

Сердечно вітаю усіх вас зі світлим святом Різдва Господа і Спасителя нашого Ісуса Христа.

Дивне чудо боговтілення, яке сталося понад дві тисячі років тому, і сьогодні сповнює наші душі невимовною радістю. *Сьогодні Бог на землю прийшов, а людина на небеса зійшла* (стихира на вечірні свята). Творець і Промислитель усього явився у світі, бо з милості Своєї не міг *бачити дияволом мучимих людей* (послідування святого Хрещення); *любов'ю переможений, Безначальний і Невимовний прийшов, щоб знайти заблукале Своє створіння* (кондак на притчу про загублену драхму прп. Романа Солодкоспівця).

Здійснилися дивовижні пророцтва великих провісників Слова Божого, і перед людством, яке тисячоліттями чекало спасіння й визволення, знемагало під тягарем гріха, страждало від прокляття не тільки в земному житті, а й після смерті, відчинилися двері небесні. *Від вічноквітучої Диви прийняв плоть* Господь наш Ісус Христос (канон Різдва Пресвятої Богородиці) — і *херувим, який вогненним мечем захищає вхід у рай, відступає від древа життя* (стихира на вечірні свята). Народилося Божественне Дитя на спасіння світу, підкорилося закону, *щоб викупити підзаконних, щоб нам прийняти всиновлення* (Гал. 4, 4–5).

Незбагненне смирення Господнє: будучи Всемогутнім Владикою, Він являється людям безпорадним немовлям, будучи Богом, приймає тлінну плоть і терпить тяготи земного життя, будучи Безсмертним, добровільно йде на смерть, болісну й ганебну. І робить це не заради обраних — пророків, праведників і Своїх вірних служителів. Христос приходить заради кожного з нас, Він бажає спасіння всіх без винятку — грішників і злочинців, байдужих і недбалих, боязких і гнівливих, навіть Своїх убивць!

Нікого не відкидає Господь, ніким не гребує, а навпаки — приймає нашу людську плоть, оновлює її боговтіленням, хресними стражданнями і живоносним Воскресінням, возносить її в лоно Святої Трійці, освячує перебуванням праворуч престолу Бога. І цього Животворящого Тіла Христового, Його Пречистої Крові, пролітої за кожного з нас, причащаємося ми в Таїнстві Євхаристії — і стаємо єдинотілесними і єдинокровними не тільки Спасителю, але й один одному.

Проте, на жаль, сьогодні ми бачимо, як хвилі негарздів розхитують корабель Церкви, як шторм чвар і суперечностей порушує єдність православних віруючих, як потьмарені ворогом і спокусником люди воліють замість Джерела води живої обрати *каламутне й не придатне для пиття джерело злочестивих ересей* (канон святым отцям I Вселенського Собору). У такий складний час ми всі повинні пам'ятати, що для кожного з нас народився, був розп'ятий і воскрес Господь, що Він заснував на землі Єдину, Святу, Соборну і Апостольську Церкву. Належачи Церкві, ми покликані до подолання негарздів, протистоянь і конфліктів, до зцілення розколів, до допомоги тим, хто зазнає жахів війни, страждає від утисків та несправедливості.

Господь народжується не в царських палатах, а в убогій печері, у *крайній бідності*. Здавалося б, що може бути гіршим ніж вертеп і біднішим за ясла для худоби? Але є таке місце — це випалена гріхом пустеля серця людини, що віддалилася від Бога, теплохолодної, спустошеної, поневоленої пристрастями. А втім, ми спроможні сьогодні зробити свою душу вмістилищем Божим, згадати, що Господь поруч, при дверях, і Він смиренно чекає, коли ми нарешті побачимо Його очима віри, впустимо Його у своє життя, почуємо Його слова, відповімо на Його любов — і дамо Йому Самому діяти в нас.

Увесь світ радіє преславному Різду Спасителя: ангели співають хвалебні гімни, пастухи торжествують, волхви поклоняються Йому і приносять дари, і лише злоблिवе та сповнене задрощів серце Ірода не хоче прийняти божественної правди, не радіє — а тремтить, не від страху Божого, а від боягузтва. Вдумаймося, чи не уподібнюємося до нього ми своїми справами, чи не ставимо на перше місце власний добробут і комфорт, чи не боїмося ми, що хтось буде кращим за нас, талановитішим і добрішим, чи не чинимо ми зла такій людині, намагаючись завдати їй прикрощів або зганьбити перед іншими, скинути з п'єдесталу, щоб самому зійти на вищий щабель? Чи не виходить так, що джерелом істини стає для нас не Господь і Його святі заповіді, а ми самі? Чи не спокушаємо ми інших, видаючи за правду свої власні вигідні нам вигадки, чи не роздираємо ми хітон Христовий своїми амбітними діями, чи не сіємо насіння розбрату й ремствувань серед братів у вірі?

Дивлячись нині на Богонемовля Христа, ставлячи себе лицем до лица з божественною істиною, скинемо із себе *тягар* пристрастей і *гріх*, який нас *обплутує* (Євр. 12, 1), піднесімо теплі молитви про зміцнення єдності Православ'я і примноження любові, пам'ятаючи про те, що *любов милосердствує, не задрить, не вихваляється, не шукає свого, не мислить зла, не радіє неправді; усе покриває, всьому вірить* (1 Кор. 13, 4–7).

У богослужбових святкових текстах прославляється не тільки Господь, Який народився заради нашого спасіння, а й ті люди, завдяки яким стало можливим Його втілення — Пречиста Діва Марія, праведний Йосиф

Обручник, святі праотці. Згадаймо і ми в цей урочистий день своїх близьких: відвідаємо батьків і друзів, приділимо їм увагу, знайдемо добрі слова, подякуємо за все, що вони для нас роблять. Нехай у нашому серці, сповненому любові до Бога і ближніх, житиме Всемилолюбивий Христос, *Передвічний і Незбагнений, Соприсносущний невидимому Отцю* (сідальний на вечірні свята). Амінь.

ПАТРІАРХ МОСКОВСЬКИЙ І ВСІЄЇ РУСІ

Різдво Христове

2018/2019 р.

Москва